

CONTEXT :

Het kostwinnersgezin, een nieuwigheid.

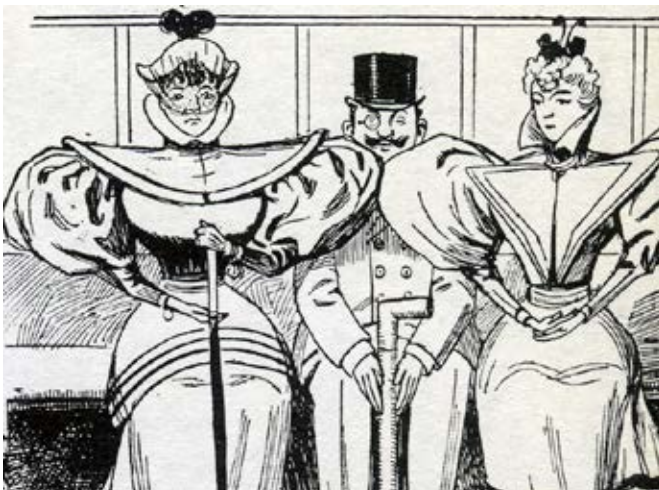
Een ideaal van de burgerij

In de 19de eeuw maakte bij de burgerij het kostwinnersgezin opgang. Daarin bestond een duidelijke taakverdeling tussen de partners. De man ging uit werken en stond in voor het gezinsinkomen. De vrouw deed het huishouden en zorgde voor de kinderen. Dit was nieuw: eeuwenlang was het vanzelfsprekend geweest dat vrouwen werkten, weliswaar meestal zo dat ze ook voor de kinderen konden zorgen.

In de 19de-eeuwse burgerij, zeker de hogere burgerij, verdienden mannen genoeg om hun gezin te onderhouden. Het werd een teken van prestige wanneer de vrouw thuis kon blijven. Het model sloot ook perfect aan bij de ideeën die wetenschappers (ook uit de burgerij) verspreidden over de mannelijke en vrouwelijke 'natuur'.

Het gezin Causse, eind 19de eeuw. Privé-verzameling.

Spotprent op de mode in 1894. Overgenomen uit Isabelle Gérard-Bartholet en Janine Lambotte, 150 ans de Vie Féminine, 1979, p. 31.

De 19de-eeuwse mode weerspiegelt de verschillende maatschappelijke taken van mannen en vrouwen. In de 18de eeuw was de kledij van welgestelde vrouwen én mannen kleurrijk en versierd. Mannen droegen een kuitbroek, schoenen met hak, kleurrijke jassen... In de 19de eeuw werd soberheid de norm voor mannen uit de burgerij. Een driedelig pak in zwart, bruin of grijs, een wit hemd, een horloge als enige sieraad... mannen straalden ernst en verantwoordelijkheid uit. Voor rijke vrouwen brak de tijd aan van hoepelrokken en corsetten: kledij waarin het onmogelijk was om vlot te bewegen, laat staan te werken.

Verspreiding van het kostwinnersideaal

Het kostwinnersgezin in de reclame: "Geen zorg! Alles zal op tijd klaar zijn, want ik kook op gas." Affiche, interbellum. Stadsarchief Brussel.

Terug naar het tweeverdienersgezin

Vanaf de jaren 1950 kreeg het tweeverdienersgezin geleidelijk aan meer aanhang. De kiem voor die evolutie lag in het interbellum, met de betere scholing van meisjes en nieuwe beroepen waartoe vrouwen toegang kregen. In een bloeiende economie waren vrouwen erg welkom op de arbeidsmarkt.

Omdat vanaf de jaren 1980 meer en meer vrouwen deeltijds gingen werken, steunen veel gezinnen momenteel op ca. 1,5 salaris. De man werkt voltijds en de vrouw deeltijds. Dat maakt het gemakkelijker om werk en kinderen te combineren, maar betekent ook dat veel vrouwen financieel afhankelijk zijn van hun partner.

De burgerlijke levensstijl was die van een minderheid. Ook in de 19de eeuw werkten de meeste vrouwen. Bij landbouwers en middenstanders kon één paar handen het werk niet aan. Arbeidersgezinnen kwamen niet rond met één inkomen.

Omdat de burgerij de lijnen uitzette in de samenleving, ging er een grote aantrekkingskracht uit van haar levenswijze. Via brochures, tijdschriften, affiches, het onderwijs, reclame... werd die bovendien gepromoot als de beste voor alle gezinsleden. Begin 20ste eeuw was het ideaal van de moeder aan de haard verspreid in brede lagen van de bevolking.

Die 'promotiecampagne' had een zeker succes: het aantal beroepsactieve vrouwen daalde en kende een dieptepunt in de jaren 1930-1950. Ook toen bleven er echter tweeverdienersgezinnen bestaan.

...het zit er weer op voor vandaag!

Zomaar een dag door de week. Thuis, vrij en beschikbaar. Na een ochtend werken... Jawel, dat kan heel goed. Met een deeltijdse baan.

Deeltijds werk is een nieuwe manier om leven en beroepsleven te verenigen. Een manier die uw wettelijke rechten volledig veilig stelt en bestaanszekerheid garandeert.

U heeft een vast inkomen en recht op een arbeidsovereenkomst, vakantiegeld, kinderbijslag, werkloosheidsuitkeringen en ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Deeltijds werk houdt veiligheid en vrijheid in evenwicht. Een deel van de dag werkt u prettig samen met kollega's. De rest van

de dag is voor uzelf. Om met uw gezin bezig te zijn. Om uw vrienden te zien.

Natuurlijk verdient u minder. Maar u betaalt ook minder belastingen. En... deeltijds werk drukt de uitgaven. Minder crèches en vervoerkosten. Minder maaltijden buiten de deur. Eindelijk vindt u de tijd om iets in huis te doen.

Het verschil is het overwegen waard. Denk er eens rustig over na. Het wordt tijd om te leven.

Ministerie van tewerkstelling en arbeid

VERGELIJKT U MAAR... EN BESLIS DAN ZELF. VOORBEELD: HUISHOUDEN VAN 1 PERSONEN

Allebei een volledige betrekking Bruto inkomen 1.375.000 F	1 volledige betrekking 1 1/2 time-baan Bruto inkomen 1.425.000 F
--	---

Verskil in theorie
150.000 F inkomensvermindering
per jaar (= 12.500 F per maand)

Lasten en belastingen 678.324 F	Lasten en belastingen 559.680 F
------------------------------------	------------------------------------

Netto inkomen 896.676 F	Netto inkomen 865.320 F
----------------------------	----------------------------

Verskil in praktijk
Slechts 31.356 F per jaar,
(of minder dan 2.700 F per maand)

Wilt u alles over deeltijds werk weten?
Vraag dan de kosteloze brochure aan
MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING
EN ARBEID - CTP
Belliardstraat 53
1040 Brussel
TEL.: 02/230.77.70

Een deeltijdse baan is het waard dat u er werk van maakt.

(Praat er eens over met uw baas. Hij weet er meer van).